EMBERI ERŐFORRÁSOK
MINISZTÉRIUMA
KÖZNEVELÉSÉRT FELELŐS HELYETTES ÁLLAMTITKÁR

Iktatószám: 16458- 13 /2016/KOPKA

Tisztelt Igazgató Asszony/Úr!

Tárgy: Tájékoztatás a Köznevelési Kerekasztal munkájáról

A Köznevelési Kerekasztal kilencedik ülésére 2016. június 14-én 9 és 13 óra között került sor.

Napirend:

1. A Tartalomfejlesztési és Módszertani Munkacsoport javaslatai
2. Minőségi idő a köznevelésben
3. Rövid távú, átmeneti intézkedések a tartalmi szabályozók eredményesebb alkalmazására
4. Egyebek

1. A Tartalomfejlesztési és Módszertani Munkacsoport javaslatai

„Versenyképes oktatás, értékalapú nevelés"

Prof. Dr. Csépe Valéria, az MTA Közoktatási Elnöki Bizottságának elnöke foglalta össze a munkacsoport munkáját, amelyet 2016 márciusától folytatnak. A tudomány elvárásainak megfelelően a XXI. századi magyar iskola programjának a megalkotása a cél, amely elemzésből, felmérésből épül fel. Az egyes témacsoportok elemezték a jelenlegi rendszer erősségeit, gyengeségeit, lehetőségeit.

A munkacsoport 5 témacsoportot működtet:

- Alapkészségek (óvoda és iskola), rendszere, átmenetek, Kiemelten: 3-6 év és 6-10 év
- Nat, kerettanterv be- és kimeneti kritériumok, átmenetek I. alapozó szakasz 1-4 évfolyam
- Nat, kerettanterv, be- és kimeneti kritériumok, átmenetek II.5-12.évf.
- Tankönyv és oktatási módszerek
- Helyzetelemzés – átívelő témák, egyénre szabott oktatás

Cím: 1055 Budapest, Szalay utca 10-14. Tel: 795-1200, Fax: 7950-278
e-mail: kozoktatas@emmi.gov.hu

A Nat koncepciójának a gerincét tekintette át a kerekasztal, amely több elemből áll. Rugalmas, jól tervezhető, az iskola helyi igényeihez jól alakítható rendszer, amely más szemléletmódot tükröz.

Az 1-4 évfolyamnak rugalmas, sima átmenetet kell biztosítania. Elég időt, keretet, szakembert kell biztosítani ebben az időszakban. A pedagógusképzéssel és a pedagógus továbbképzéssel együtt kell megvalósítani.

A stabil tanulóképesség, az alkalmazkodó tudás, a társas beilleszkedés képességének kialakítása a cél.

Ehhez készülnek majd azok a standardok, amelyek az alsó tagozatban megfogalmazott követelményeket tartalmazzák; milyen tudása, képessége kell, hogy legyen a gyereknek. Ez lesz majd a felső tagozat bemeneti követelménye. Mindig az alsóbb szakaszokra kell építeni. Hasonlóképpen lesz a középfok bemeneti követelményeit illetően, amelyek az általános iskola kimeneti követelményei is egyben. Az általános iskolai tartalmi szabályozás kialakításának fontos alapelvei közé tartoznak: „keveset, alaposan, türelmesen és igényesen", „életkorra méretezett tartalom és módszertan" szükséges.

Minden esetben ez az építkezési mód az ami, meghatározza a tanítási tartalmakat.

A pedagógusokat fel kell készíteni a XXI. századi iskola, az oktatás tartalmi és módszertani megújulására. A pedagógus számára ne a tankönyv legyen az az eszköz, amelyre elsősorban támaszkodik.

Egy átlátható, koherens rendszer építése folyik, ahol az iskolának, a pedagógusnak szakmai önállósága van.

A munkacsoport áttekintette az átívelő témákat, a tipikus és atipikus fejlődési folyamatokat. A gyerekek átlaga hogyan alakul, milyen a tudása, hogyan halad a tanulásban, hol kell felzárkóztatni. Ehhez keret szükséges, és nem csak a tanórára. A „tanórába kapaszkodás" szemléletétől kell elmozdulni.

A mozgással, a zenével, a művészettel történő nevelés az egészséges életre történő nevelés része. Az ember belső világa, a testi-lelki egészsége szempontjából az érzelmei, vágyai, motivációja, kreativitása, és alkalmazható tudásának megszerzése és megőrzése rendkívül fontos.

Ha konszenzus van, akkor sikeres lesz az új Nat bevezetése és megvalósítása

2. Minőségi idő a köznevelésben

Dr. Zalay Szabolcs, a Pécsi Leőwey Klára Gimnáziuma igazgatója számolt be a Gyermek és tanulói életutak munkacsoport által megfogalmazott javaslatokról.

A munkacsoport által vizsgált témák közé tartozik a gyermek- és tanulói életút, a pedagógusképzés és pedagógus-továbbképzés, az esélyegyenlőség és gyermekvédelem kérdése, az óvoda világa, a tankötelezettség, az integráció és szegregáció kérdése, a tehetséggondozás, a mindennapos testnevelés, a diákönkormányzatiság, a kollégiumok helyzete, az intézmények közötti átjárhatóság ügye, a végzettség nélküli iskolaelhagyás problémaköre és a köznevelés kimeneti szabályozása.

Kiemelt témáik voltak:

A *kollégiumok*, amelyek alapvetően az esélyteremtés lehetőségei. A kollégiumok hangsúlyos szerepet töltenek be a nevelésben, a tanulás-támogatásban. A kollégiumok fejlesztése szükségszerű. A kollégiumi pedagógiának nagyobb hangsúlyt javasolnak.

A *tehetséggondozás*, amelynek az életkornak megfelelően kell működnie. Véleményük szerint csak teljes személyiséggel lehet nevelni. A jól működő programokat meg kell őrizni.

A mindennapos mozgás, a *mindennapos testnevelés* minőségi mozgás legyen. Fontos, hogy minden gyermek életébe beépüljön a mindennapos mozgás, ezt maximálisan támogatandónak tartják.

Az *érzelmi nevelés, az érzelmi intelligencia fejlesztése*. Ennek fontos eszköze a művészettel való nevelés. A szellemi nevelést hasonlóan fontosnak tartják, amely nem lehet más, csak örömteli, és élményszerű.

3. Rövid távú, átmeneti intézkedések a tartalmi szabályozók eredményesebb alkalmazására

Sipos Imre köznevelésért felelős helyettes államtitkár ismertette a Tartalomfejlesztési munkacsoport és az Oktatáskutató és Fejlesztő Intézet (OFI) közös javaslatait, melynek eredményeképpen már 2016 szeptemberétől szélesebb mozgástere lesz az iskoláknak, a megtanítandó tananyag meghatározásában, feldolgozásában.

- Az iskolák nem térhetnek el a kerettantervben meghatározott heti kötelező tanulói óraszámoktól, azaz csak az iskola és a szülők megállapodása esetén, különösen indokolt esetben írhatnak elő több tanórát/foglalkozást a diákoknak a kerettantervekben meghatározott időkereteknél.
- Az OFI 2016 augusztusára olyan tantárgyi tanmenetajánlásokat készít, melyben szakmai javaslatot tesz azon kerettantervi témákra, amelyek súlytalaníthatóak, vagy elhagyhatók. Ez lehetőséget kínál arra, hogy több idő legyen a gyakorlásra és egyéni differenciált fejlesztésre, a pedagógusok alkalmazkodhassanak a tanulócsoportjaik és egyes tanulóik képességeihez és tanulási tempójához. A tanítók és szaktanárok

választhatnak, hogy a 2016/2017. tanévben a korábbi ütemezés szerint, vagy ahhoz képest valamivel kevesebb kötelező ismeretanyagot feldolgozva tanítanak. 2016 augusztusától elérhetőek lesznek tehát az új tanmenetjavaslatok is, amelyek alkalmazása természetesen nem lesz kötelező a pedagógusok számára.

- A Tartalomfejlesztési munkacsoport javaslatát támogatva az EMMI bevezeti, hogy az általános iskola első és második osztályában 30 percesek legyenek a tanórák annak érdekében, hogy a kisdiákok ne legyenek túlzott mértékben leterheltek.

Budapest, 2016. június 16.

Üdvözlettel:

Sipos Imre

EMBERI ERŐFORRÁSOK MINISZTÉRIUMA
Köznevelésért felelős helyettes államtitkár

Cím: 1055 Budapest, Szalay utca 10-14. Tel: 795-1200, Fax: 7950-278
e-mail: kozoktatas@emmi.gov.hu